

**Riksdagens skrivelse med anledning av
Ålands landstings motion med förslag till lag om ändring
av 21 § i lagen om självstyrelse för Åland, given den 6
maj 1920.**

Till Riksdagen har jämte Republikens Presidents skrivelse av den 4 sistlidne februari inkommit Ålands landstings motion med förslag till lag om ändring av 21 § i lagen om självstyrelse för Åland, given den 6 maj 1920, och har Grundlagsutskottet i ärendet avgivit sitt betänkande N:o 6.

Enligt ifrågavarande paragraf i självstyrelselagen för Åland äger Ålands landsting rätt att för landskapets behov i anslutning till statens allmänna inkomstbeskattning påbjuda en tilläggs-skatt att utgå enligt enahanda grunder samt påföras och uppbäras i samband med den allmänna inkomstskatten. Motionen avser en sådan ändring av paragrafen, att landskapets ifrågavarande beskattningsrätt skulle göras helt oberoende av statens allmänna inkomstbeskattning och dess i lag, som tillkommit i vanlig lagstiftningsordning, fastställda grunder samt av sättet och ordningen för skatteuppbörden ävensom att landstinget skulle berättigas att för landskapets behov påbjuda en landskapsskatt att utgå enligt grunder, som landstinget självt ägde bestämma, exempelvis enligt de grunder, som gälla för kommunalskatten.

I motionens motivering göres gällande, att det är principiellt oriktigt, att landskapets beskattningsrätt är beroende av statens beskattning ända därhän, att denna rätt kan gestalta sig illusorisk och till och med upphöra att gälla. Enligt motiveringen har

detta beroende haft till följd, att den ändring, som den 14 december 1935 infördes i lagen om inkomst- och förmögenhetsskatt av den 5 december 1924 och varigenom det skattefria minimum höjdes från 6,000 mark till 10,000 mark, befriat ett stort antal skattskyldiga, vilka förut erlagt tilläggs-skatt, från skyldigheten att betala inkomstskatt till staten och därigenom även tilläggs-skatt.

Den utredning Riksdagen införskaffat rörande inkomstbeskattningen i landskapet Åland åren 1934 och 1937, av vilka år den i motionens motivering åsyftade lagändringen hade varit i kraft redan det sistnämnda året, utvisar, att antalet personer, som erlagt inkomstskatt i landskapet Åland, från år 1934 till år 1937 visserligen minskats med ungefär en tredjedel eller från 3,319 till 2,061, men att, medan beloppet av den beskattade inkomsten, vilket år 1934 utgjorde 49,280,000 mark och år 1937 49,209,300 mark, förblivit någorlunda oförändrat, intäkten av inkomstskatten det oaktat avsevärt ökats, nämligen från 1,018,925 mark 90 penni år 1934 till 1,832,172 mark 60 penni år 1937. Beskattningsförhållandena i landskapet Åland belysas även av de Riksdagen delgivna statistiska uppgifterna rörande kommunalbeskattningen därstädes åren 1933—1937. Enligt dessa har kommunalbeskattningen på Åland över huvud varit lindrigare än annorstädes i riket. Sålunda har det högsta belopp, som uppburits per

skattöre, nämnda år utgjort 6 mark 50 penni, men statistiken upptager en kommun, där beskattningen under flere år utgjort endast 1 mark 80 penni per skattöre. Det kan förty antagas, att tilläggsbeskattningen, varvid fråga ej kan vara om särdeles stora belopp, icke ens uppburen enligt nuvarande grunder kan gestalta sig oskäligen för det minskade antalet skattebetalare. Denna förmodan styrkes även av det faktum, att de tillgångar, som underkastats förmögenhetsbeskattning, under år 1937 jämfört med år 1934 ökats med cirka 27,000,000 mark, ehuru antalet beskattade på grund av det höjda förmögenhetsminimumet för skattefrihet nedgått med 804. Vid sådant förhållande finnes ej heller skäl att tillförsäkra landstinget den nu föreslagna rätten att enligt grunder, som landstinget själv bestämmer, påbjuda tilläggsskatt eller landsskapsskatt, enär därvid jämväl sådana mindrebemädlade folkelement, som för närvarande äro befriade från erläggande av inkomstskatt till staten och alltså

Helsingfors den 29 april 1938.

även från landskaplig tilläggsskatt, ånyo bleve skyldiga att erlägga en tilläggsskatt, för vars påförande några bestämmelser rörande grunderna icke skulle utfärdas i allmän lag.

Riksdagen har ej heller kunnat förena sig om den uppfattningen, att den omständigheten, att landskapets beskattningsrätt är beroende av statsbeskattningen, såsom fallet är enligt gällande lag, skulle för landskapet innebära en principiell orättvisa. Enligt Riksdagens åsikt är det tvärtom förenligt med riktiga och erkända principer, att beskattningen så jämnt som möjligt betungas befolkningen i olika delar av riket och sålunda i hela riket utgår enligt enahanda grunder.

På grund av vad ovan anförts har Riksdagen beslutat

förkasta ifrågavarande, i Ålands landstings motion ingående lagförslag.